

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сценічний спів

Освітня програма Сценічне мистецтво

Спеціальність В6 Перформативні мистецтва

спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Освітня кваліфікація: бакалавр перформативного мистецтва

(сценічне мистецтво)

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від «03» вересня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

Загальна інформація

Анотація до курсу

Програма навчальної дисципліни

Компетентності

Вимоги до студентів

Критерії оцінювання

Організація навчання курсу

Очікувані результати курсу

Система оцінювання курсу

Політика курсу

Завдання для поточного контролю знань і вмінь студентів

Завдання для самостійної роботи

Рекомендована література

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сценічний спів
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Кривень Михайло Якович, професор кафедри сценічного і хореографічного мистецтва
Контактний телефон викладача	050-175-01-89
E-mail викладача	mykhailo.kryven@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	

Анотація курсу

Робоча програма дисципліни «Сценічний спів» розрахована на студентів вищих навчальних закладів III–IV рівня акредитації перформативних спеціальностей на основі повної загальної середньої освіти. При підготовці враховано принцип комплексного вивчення студентами циклу дисциплін професійної підготовки, що в поєднанні з низкою інших спеціальних дисциплін (майстерність актора, сценічна мова, хореографія, вокальний ансамбль тощо) передбачає оволодіння різними манерами співу (народний, академічний (класичний), естрадний).

Завдання дисципліни – виявити, сформувати і реалізувати співацькі виконавські здібності у взаємозв’язку з теоретичними знаннями в площині вокального мистецтва, набуття практичного досвіду вокального співу для майбутньої акторської професійної діяльності відповідно до різноманітних художніх напрямків; професійно розкрити і розвинути свій творчий потенціал, оволодіти всіма можливостями свого голосу, розуміти і виконувати вокальні твори у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, що допоможе розширенню творчої уяви та вихованню естетичного смаку. Поряд з практичним навчанням співу, завданням дисципліни є виховання у студентів творчої волі, прагнення до самовдосконалення, формування художнього стилю, розширеного світогляду, знайомства з найкращими зразками народної, класичної,

естрадної та джазової музики, вітчизняних та зарубіжних композиторів. Робоча програма враховує також вимоги сучасності і зміни, що відбулися у викладанні сценічного співу, специфіку фахової підготовки студентів з мистецького напрямку.

Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо на заняттях. Основною формою проведення занять є практичне (індивідуальне) заняття з викладачем, але для творчого осмислення ідей і положень курсу естрадного співу студенти обов'язково самостійно готуються до занять. До робочої програми додається перелік понять і основних вмінь, оволодіння якими обов'язкове для кожного студента, а також список рекомендованої літератури з курсу «Сценічний спів». Критерієм оцінки знань, умінь і навичок студента є не стільки обсяг матеріалу, що залишився в пам'яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, активно і творчо використовувати в процесі самовираження мистецького задуму на практиці.

0Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії співу

Тема 1. Суть співацького процесу.

Тема 2. Постава корпусу.

Тема 3. Співацький апарат.

Змістовий модуль 2. Вокальне дихання.

Тема 1. Види дихання.

Тема 2. Вправи на діафрагматичне дихання.

Тема 3. Опора дихання.

Змістовий модуль 3. Формування співацького звуку.

Тема 1. Цілеспрямований співацький звук.

Тема 2. Співацька позиція звуку.

Тема 3. Вокально-художній звук.

Змістовий модуль 4. Основи вокальної техніки.

Тема 1. Атака співацького звуку.

Тема 2. Регістри співацького голосу.

Тема 3. Співацький діапазон.

Змістовий модуль 1. Удосконалення вокально-технічних навичок

Тема 1. Тембр як якісна основа співу.

Тема 2. Рухливість голосу.

Тема 3. Вокальна робота над кантиленою.

Тема 4. Резонаційні зони голосу.

Змістовий модуль 2. Вокальний слух.

Тема 1. Психотехнічний розвиток вокального слуху.

Тема 2. Розвиток вокально-художнього слуху

Змістовий модуль 3. Основи художнього співу.

Тема 1. Вокально-художня мова.

Тема 2. Вокальна робота над художнім виконанням творів.

Тема 3. Опрацювання різних видів голосоведення.

Змістовий модуль 4. Вокальне виконавство і акторська майстерність.

Тема 1. Опрацювання навчального репертуару в контексті виконавських завдань.

Тема 2. Інтерпретація виконання.

Тема 3. Емоційність і виконавська логіка художнього образу твору.

Компетентності

Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері сценічного мистецтва із застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, педагогіки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі художнього мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створення та виробництві сценічного твору

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПРН10. Організовувати, планувати та провадити театрально-педагогічну діяльність.

ПРН17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.

ПРН21. Презентувати результати професійної діяльності та проектів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

Вимоги до студентів

Студент I курсу повинен оволодіти необхідними навичками для виконання нескладного навчального репертуару, який підходить йому за діапазоном, теситурою, емоційно-художньою та інтонаційно-ритмічною

структурою: вокаліз, народна пісня, естрадні твори. Передбачено самостійну роботу з вивчення музичного матеріалу для концертних заходів.

На II курсі студент опановує навички з виконання складнішого і різноманітного за жанром і стилем репертуару: набуває вокально-технічної підготовки, навчається професійних прийомів для їхнього застосування у майбутній самостійній практиці. Протягом навчання студент вивчає програму різножанрових творів: вокаліз, українська народна пісня, романс, джазовий стандарт, естрадна пісня, світовий хіт. Передбачено самостійну роботу з вивчення музичного матеріалу для концертних заходів.

Критерії оцінювання

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом під час виконання індивідуальної, самостійної і навчально-дослідної роботи визначають дотримання наступних вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їхнього виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальному процесі.

Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції					
семінарські заняття / практичні / лабораторні					
самостійна робота					
Ознаки курсу					
Семестр		Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
I, II		Театральне мистецтво	I, II	Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Суть співацького	Індивідуальне заняття	1, 4, 5	3		

процесу					
Тема 2. Постава корпусу	Індивідуальне заняття	2, 3, 6	3		
Тема 3. Види дихання	Індивідуальне заняття	7, 8, 10	3		
Тема 4. Вправи на діафрагматичне дихання	Індивідуальне заняття	6, 7	4		
Тема 5. Опора дихання	Індивідуальне заняття	2, 4, 12	5		
Тема 6. Цілеспрямований співацький звук	Індивідуальне заняття	3, 5, 12	3		
Тема 7. Співацька позиція звуку	Індивідуальне заняття	3, 7, 10	3		
Тема 8. Вокально-художній звук	Індивідуальне заняття	6, 12	4		
Тема 9. Атака співацького звуку	Індивідуальне заняття	5, 12	5		
Тема 10. Регістри співацького голосу	Індивідуальне заняття	7, 8	4		
Тема 11. Співацький діапазон	Індивідуальне заняття	5, 7	4		
Тема 12. Тембр як якісна основа звуку	Індивідуальне заняття	1, 4, 12	4		
Тема 13. Рухливість голосу	Індивідуальне заняття	4, 5, 8	3		
Тема 14. Вокальна робота над кантиленою	Індивідуальне заняття	1, 2, 11	4		
Тема 15. Резонаційні зони голосу	Індивідуальне заняття	3, 8, 10	3		
Тема 16. Психотехнічний розвиток	Індивідуальне заняття	3, 6, 7	2		

вокального слуху					
Тема 17. Розвиток вокально- художнього слуху	Індивідуальне заняття	4, 5, 10	4		
Тема 18. Основи художнього співу	Індивідуальне заняття	6, 12	4		
Тема 19. Вокальна робота над художнім виконанням творів	Індивідуальне заняття	6, 9, 11	4		
Тема 20. Опрацювання різних видів голосоведення	Індивідуальне заняття	5, 6, 7	4		
Тема 21. Опрацювання навчального репертуару у контексті виконавських завдань	Індивідуальне заняття	1, 6, 12	5		
Тема 22. Інтерпретація виконання	Індивідуальне заняття	6, 9, 11	5		
Тема 23. Емоційність та виконавська логіка художнього образу твору	Індивідуальне заняття	2, 4, 9	3		

Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	50 балів – залік, 50 балів – робота на індивідуальних заняттях
Вимоги до письмової роботи	–
Семінарські заняття	–
Умови допуску до підсумкового контролю	Відвідування індивідуальних занять

Політика курсу

Методика професійного виховання майбутнього актора-співака повинна охоплювати різні аспекти його творчого життя, різнобічно формувати його особистість в широкому розумінні цього слова. Адже багато є і буде артистів на сценічних підмостках, і тільки той артист має право на суспільне визнання, талант якого натхнений колоритом та невичерпними духовними цінностями рідного народу. Тому бажано в навчально-виховному процесі використовувати творчі національні традиції української пісенної культури, вивчати фольклорно-етнографічний репертуар багатой спадщини України й досягти майстерності та реалізації свого творчого потенціалу у виконанні української народної пісні. Доцільно також використовувати репертуар з пісенних культур інших народів світу, побудований на високих зразках світової музичної літератури.

Очікувані результати курсу

Після завершення цього курсу студент зможе:

- самостійно працювати над голосом і вокальним твором;
- набувати стійких вокальних уявлень про якість звучання власного голосу;
- розвивати активний вокальний слух, музикальність, вокальну ерудицію (стосовно вокального репертуару) та вміти її доцільно використовувати в театрі чи на естраді;
- володіти технікою вокально-творчого спокою (тобто, бути впевненим у своїх силах і можливостях, впевненим в успішному виконанні будь-якого технічного і творчого завдання, будучи в стані творчого збудження і захоплення, не мати відчуття напруженості, скутості, нервозності);
- розвивати навички співу в ансамблі, дуеті;
- знати особливості процесу звукоутворення, акустичні якості звуку, правила орфоєпії у співі, стильові особливості вокальних та театральних жанрів, володіти трьома манерами звукоутворення, берегти голосовий апарат від захворювань.

Завдання для поточного контролю знань і вмінь студентів

Завдання дисципліни:

- оволодіння теоретичними, практичними знаннями з вокалу відповідно до фахових компетентностей;
- засвоєння методів практичної доцільності використання музичних творів, специфіки їх інтерпретацій в професійній діяльності;
- підготовка актора здатного до продукування нових, оригінальних художніх ідей та їхнього втілення.

Завдання для самостійної роботи

1. Проводити постійний тренінг дихального апарату з метою закріплення навичок роботи у класі.
2. Розвивати навички самоконтролю стану та здоров'я голосового апарату.
3. Познайомитися зі зразками інтерпретацій виконуваних творів, з метою здобуття власної думки та права на творче тлумачення авторського задуму.
4. Підготувати вправи для «вспівування» окремих епізодів твору, що є найскладнішими. Розглянути цю проблему з точки зору майбутнього викладача сольного співу. Знайти найбільш доречні вправи для розвитку вокальної техніки та здобуття найбільш еталонної якості звучання власного голосу.
5. Слухати аудіо та відео записи програмних творів в різноманітних виконаннях.
6. Виконувати та проводити виконавський аналіз творів за бажанням. Для збагачення власної репертуарної бази, розширення рамок музичного кругозору та здобуття більшого практичного досвіду.
7. Підготувати для обговорення орієнтовну програму концерту.
8. Відвідування концертів вокальної та інструментальної музики, а також музичних вистав, майстер-класів та т.п., для розширення професійного кругозору і формування правильних вокально-естетичних поглядів.

Рекомендована література

1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів. К. : Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Євтушенко Д.Г., Михайлов-Сидоров М.І. Питання вокальної педагогіки. К. : Мистецтво, 1963. 339 с.
3. Євтушенко Д. Г. Роздуми про голос: нотатки педагога-вокаліста. К. : Музична Україна, 1979. 91 с.
4. Микиша М. В. Практичні основи вокального мистецтва. К. : Музична Україна, 1985. 80 с.
5. Кривень М. Я. Українські народні пісні з репертуару народного артиста України Михайла Кривеня. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2004. 96 с.
6. Косопад Б. Й. Соколині злети Павла Кармалюка. Львів. : ННВК АТБ, 2020. 181 с.
7. Маслій К.С. Виховання голосу співака: навчальний посібник. Рівне.: Ліста, 1996. 120 с.
8. Давидов М. А. Виконавське мистецтво. Енциклопедичний довідник. Луцьк : Велика обласна друкарня, 2010. 400 с.
9. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки: посібник. Вінниця: Нова Книга, 2013. 176с.
10. Суржина Н. А. Задачі виховання висококваліфікованих співаків. Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпро: Видавець Юрій Сердюк, 2005. С. 81–88.
11. Кривень М.Я. Збірка пісень «Ой у лузі червона калина». Івано-Франківськ : Фоліант, 2024. 76 с.
12. Чайка В. Павло Кармалюк: життя творчість актора, співака, вчителя. Львів: Місіонер, 2002. 134 с.